

Verslag van de 48e najaarsvergadering der Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging

In verband met de in najaar 1972 te houden feestelijke herdenking van het 25-jarig bestaan van de Stichting Bosbouwproefstation "De Dorschkamp", besloot het bestuur van de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging de najaarsbijeenkomst daarbij aan te passen en te beperken tot een algemene vergadering. Deze werd gehouden op de avond van 3 oktober 1972 om 20.00 uur in een van de zalen van het Internationaal Agrarisch Centrum te Wageningen. Aanwezig waren 44 leden en donateurs, waaronder een bestuursvertegenwoordiging van de Wageninse Studenten Bosbouw Vereniging. De voornaamste punten uit de vergadering - de openingsrede van de voorzitter mr. B. van Vloten is in dit nummer van het tijdschrift opgenomen - waren:

- het overleden lid dr. ir. W. H. Diemont werd herdacht;
- by monde van ir. P. H. Pels Rijcken deelde de notulencommissie mee, de notulen in overeenstemming met het behandelde te hebben bevonden;
- in de nieuwe notulencommissie werden benoemd de heren D. Aarden ing., ir. J. B. Thate en D. Kerkmeer;
- sedert de voorjaarsvergadering traden als nieuwe leden tot de vereniging toe mevrouw E. H. Sikkels-Schreinemachers en de heren mr. L. H. J. M. van Asch van Wijk, P. A. J. van de Broek, ir. L. Hansen, ir. W. Heij, R. Kaars Sijpestein, J. D. Rozeboom ing., C. J. G. Sissingh, G. N. Spaarkogel, ir. P. G. Szabo, ir. K. H. Vixseboxse, ir. J. L. Volmuller.
- het september-nummer van het tijdschrift werd door het bestuur ter beschikking gesteld van de directie van het Bosbouwproefstation voor het publiceren van een verhandeling over de historie van het bosbouwkundig onderzoek in Nederland.
- aan het directoraat landbouweconomie en -structuur van de Europese Commissie te Brussel werd een schrijven gericht, waarin gepleit wordt voor aandacht voor de houtafzet om het ook uit andere hoofde dan houtproductie nodige bos geen te grote financiële last te laten worden;
- erkenning van de betekenis van kleine boscomplexen voor landschap en milieu en in verband daarmee de inschakeling van particuliere grondeigenaren, veelal landbouwers, bij de bebossing van landbouwgronden.
- In dat verband werd gepleit voor overbruggingssubsidies, voor het verlenen van subsidie oppervlakten vanaf 1 ha in aanmerking te laten komen en ook als de grondeigenaar slechts een deel van zijn grond bebost;

- met het bestuur van de Studiekring is overleg gaande over de aanbevelingen, welke na de Studiekringdag 1971 - plantsoenvoorziening - door de Studiekring werden opgesteld;
- het door de secretaris uitgebrachte jaarverslag over 1971 werd goedgekeurd. Het werd gepubliceerd in het tijdschrift, jaargang 44, nr. 11, pag. 272-274;
- de begroting voor 1973, sluitend met een batig saldo van f 3.100 op een totaal budget van f 60.250 werd goedgekeurd. Daarmee werden de contributies en andere bijdragen gehandhaafd op het peil 1972;
- de secretaris van het bestuur, ir. J. Sipkens, trad af; in zijn plaats werd door middel van enkelvoudige kandidaatstelling benoemd ir. A. D. Verhoeff;
- ingesteld werd een excursiecommissie, die zich zal belasten met voorbereiding en begeleiding van de excursies van de vereniging. Het bestuur zal in overleg met de commissie de excursiethema's kiezen; bestuur en commissie zullen richtlijnen voor te houden excursies opstellen. De zittingsduur is drie jaar. Als eerste leden werden benoemd de heren: ir. L. Oldenkamp, ir. P. H. Pels Rijcken en ir. J. B. Thate;
- bij monde van ir. H. A. van der Meiden, deelde het bestuur van de Studiekring mee, dat in 1973 behandeld zal worden het landschapplan "Noorden van Nederland". Het Studiekringbestuur zal zich nader met het bestuur verstaan omtrent de mogelijkheid de financiën over de verenigingskas te laten lopen en vergaderingen alleen dan te houden als het reglementair vastgestelde aantal leden of het bestuur zulks nodig acht;
- bij monde van prof. ir. M. M. G. R. Bol berichtte de Werkgroep Bosbouw Museum, dat de eerste contacten hoop geven op een gunstig verder verloop; het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk reageerde belangstellend en in gebouwen van Paleis Het Loo is onderdak wellicht mogelijk;
- de leden ir. W. E. Meijerink, ir. H. A. van der Meiden en ir. A. A. C. van Leeuwen pleitten voor actie door het bestuur - eventueel in overleg met het Bosschap - bij de minister van Landbouw om een bijdrage te bepleiten in de kosten van onrendabele dunningen.
- Opgemerkt werd - Sissingh, Overbeek - dat de motivering in de sfeer van de milieuhygiëne moet worden gezocht en niet in een exploitatietekort. Het bestuur zegde toe zich terzake te zullen beraden;
- de heer ir. E. Reinders heeft opgemerkt, dat het laatste

oogstjaar van douglaszaad voor acht jaar viel. Hij zou onderzoek door het Bosbouwproefstation willen zien ingesteld, met name naar een eventueel verband met een verhoogd SO₂-gehalte van de lucht;

- de heer prof. dr. M. F. Mörzer Bruins verzocht, in verband met het precaire aanbod van arbeidsplaatsen voor afgestudeerde bosbouwers, of men vacatures in het tijdschrift wil vermelden;
- de heer A. Graf zu Ortenburg stelde de kritische vraag of bij beperkte budgetten voor landbouwkundig onderzoek het bosbouwkundig onderzoek wel mag worden beperkt ten gunste van onderzoek over recreatie;
- ter vergadering werd deel II van het boek *Bosbescherming*, uitgave PUDOC Wageningen, uitgereikt aan het bestuur.

Ir. J. Sipkens.

Boekbespreking

Platzer, H. B., und S. von Stackelburg. Sturmholzaufarbeitung, Arbeitstechnik im Sturmholz und bei der Lagerung des Holzes.

Mitt. Kuratorium für Waldarbeit und Forsttechnik, Band XVI (1), 80 blz., DM 10,—.

Dit boekje verschijnt juist op een ogenblik dat er veel vraag naar zal zijn. Weliswaar hadden de schrijvers reeds het initiatief genomen om de ervaringen bij het opwerken en bewaren van stormhout gedurende de laatste 20 jaar te bundelen en overzichtelijk weer te geven, doch de uitgave ervan is na de stormramp van november 1972 bespoedigd.

Zoals de titel ook aangeeft, leggen de schrijvers vooral de nadruk op de techniek. Terloops wordt een opmerking gemaakt over de bosbeschermings- en boshygiënische aspecten. Wanneer op dit laatste wat dieper ingegaan zou zijn, zou men een vollediger overzicht verkregen hebben over de problematiek rond het opwerken en bewaren van stormhout.

Er is geen algemene methode te stellen voor het opruimen van stormhout, doch de gevolgde methode dient afhankelijk te zijn van de plaatselijke omstandigheden en de beschikbare mankracht en materieel. Het op het juiste moment en in de juiste hoeveelheid inzetten van sleep-, transport en schilmaterieel en het afstemmen daarvan op de beschikbare arbeidskracht is van groot belang voor een vlot verloop van de werkzaamheden. Op grotere stormvlektes dienen zware, speciaal voor de bosbouw ingerichte trekkers te worden gebruikt; lichtere landbouwtrekkers kan men eventueel gebruiken voor het opruimen van stormgaten en verspreid liggende bomen. Trekkers, uitgerust met een lier, zijn het meest geschikt voor dit werk.

Verschillende methoden, met succes toegepast bij het opruimen van stormhout, worden behandeld. Aangezien de omstandigheden telkens aan verandering onderhevig zijn, is een volledige inzet van de leiding vereist. Het kernprobleem is een goede organisatie van de uitsleepwerkzaamheden. De schrijvers leggen er de nadruk op, dat de arbeiders zo min mogelijk de gelegenheid gegeven moet worden de stormvlekke binnen te dringen. Door tijdig wegslepen van het hout kan dit voorkomen worden.

Voor het loszagen van de bomen is beheersing van de techniek van het werken met de motorzaag een eerste vereiste. Daarom moet deze arbeid slechts door ervaren bosarbeiders geschieden. Eventueel extra aan te trekken arbeidskrachten kunnen bij minder gevaarlijke werkzaamheden worden ingezet.

Indien de markt de aangeboden houtmassa niet wil of kan opnemen, dient het hout opgeslagen te worden. Veel aandacht wordt door de schrijvers besteed aan het op stapel zetten en het onder water bewaren van het hout. Kennelijk zijn er nog weinig ervaringen bekend aangaande de methode van kunstmatige beregening.

Eenzijds wordt gesteld, dat de schors de beste beveiliging tegen schimmelaantastingen biedt, anderzijds wordt als eis bij het stapelen van het hout genoemd, dat het hout geschild moet zijn. Het zou wellicht juist geweest zijn, indien de schrijvers wat dieper op deze problematiek waren ingegaan. Al met al biedt het boekje veel wetenswaardigs. Het kan besteld worden bij de KWF, Hengstbachtanlage 10, 6079 Buchslag, Duitsland.

W. Heij.